162. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ОТЕЦ ПАИСИЙ”
гр. София, кв. Ботунец, ул. „Свобода“ № 10, 02/ 9943325
ou162@abv.bg, info-2210162@edu.mon.bg

Утвърждавам:

X

Атанас Драков
Директор

ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА ОТСЪСТВИЯТА И ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Училищната програма е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определени приоритети за развитие в сферата на основното образование, контекста на Европейската платформа срещу бедността, превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца и ученици на възможности за най-добър старт в живота. Програмата конкретизира ключови мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020), приета от Министерски съвет през 2013 година.
Програмата представя:

- SWOT анализ – определяне на рискови групи ученици, застрашени от отпадане и прилагане на мерки за превенцията и справянето с риска от отпадане
- Дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи, предлагащи промяна в нагласите, с цел повишаване мотивацията на учениците за учене чрез използване на интерактивни методи на преподаване, повищаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия – подобряване на МТБ, включване на учениците в целодневна организация на учебния ден, извънкласни занимания по интереси, проекти или национални програми.
- Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни.
- Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

АНАЛИЗ НА СРЕДАТА И СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО

162 СУ „Отец Паисий“ се намира в гр. София, кв. Ботунец. Кварталът е с добре изградена инфраструктура. В близост до училището се намират Детска градина, Център за работа с деца, Кметство. През лятото на 2022 г. се извърши ремонт – външна топлоизолация и саниране на сградата. През миналата учебна година в училището се обучаваха **350** ученици, разпределени в **17** паралелки от **I до X** клас. Учениците са от различни етноси. Учителският колектив наброява приблизително **39** учители, от които приблизително **36** с висше образование и **2** със средно образование. Материално-техническата база непрекъснато се обогатява (според финансовите възможности на бюджета) – разполагаме с два компютърни кабинета, специализирани кабинети по биология, химия, музика, изкуства, кабинети, оборудвани с видео и презентационна техника или интерактивни дисплеи, физкултурен салон. Предстои откриването на STEM кабинет. През миналите години училището участва в различни проекти и национални програми: „Подкрепа за успех“, „Образование за утрешния ден, „Подай ръка – с нас ученето е игра“, „Равен достъп до образование в условията на кризи“, „Подкрепа за приобщаващо образование“, „Без свободен час“, а през учебната година се провеждаха и дейности по „Занимания по интереси“, НП „Заедно в изкуствата и спорта“, проект „Успех за теб“.
Програмата за превенция на ранното напускане на училище и намаляване броя на неизвинените отсъствия се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение, създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМИТЕ

- Икономически – безработицата и ниските доходи поставят много деца в затруднени условия. Много от тях са принудени да помагат на семействата си (например гледане на по-малки братя или сестри), което води до голям брой отсъствия от учебни занятия, а в някои случаи и до прекъсване на образованието.
- Социални (семейна среда) – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност и ниско образование на родителите, ранни бракове и др.
- Образователни – езикова бариера, недобро владеене на български език на децата от ромски произход, трудности в усвояване на учебното съдържание, липса на навици и мотивация за учене. В начален етап проблемът е в преобладаващата билингвална среда, където обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено. Това от своя страна се явява предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие в следващите етапи – прогимназиален и първи гимназиален.
- Институционални – необходим е повече координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво

SWOT – АНАЛИЗ

Силни страни

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение
- Целодневна организация на обучението
- Извънкласни дейности и възможности за изява по интереси
- Дейности по проекти и национални програми
- Създаване на подкрепяща, приятелска среда
- Участие на училището по програми за безплатна закуска, плод и мляко в начален етап
- Добра комуникация „училище – родители“

Слаби страни

- Липса на регистър на ученици, застрашени от отпадане поради отсъсвия или други причини – *Предстои създаване на такъв регистър*
- Относително голям брой на извинените и неизвинените отсъствия
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане
- Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема

Възможности

- Периодичен анализ за причините за неизвинените отсъствия и набелязване на ефективни мерки за превенция
- Кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на напускане на училище дейности
- Ранно идентифициране на учениците в риск
- Ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на неизвинените отсъствия
- Квалификация на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск
- Създаване на възможност за по-активно включване на родителите в училищния живот, консултиране, професионално ориентиране и активна работа с родителите
- Поддържане на база-данни или портфолио за всяко застрашено дете
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции
- Привличане на преждевременно напуснали ученици за завръщане в образователната система чрез самостоятелна и други подходящи форми на обучение

Заплахи

- Недостатъчни грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Нисък жизнен стандарт на част от семействата
- Липса на ефективни санкции за родителите, допускащи децата им да не посещават редовно училище

МЕРКИ (ДЕЙНОСТИ)

- Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на учебния материал и/или застрашеност от отпадане
- Изготвяна на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините за това
- Изготвяне и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици
- Ежемесечно подаване на справки до Дирекция „Социално подпомагане“ за ученици с 5 или над 5 неизвинени отсъствия
- Анализ на постиженията на застрашените от напускане ученици и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на педагогическите специалисти
- Включване на застрашените от отпадане ученици във възможно най-много извънучилищни и извънкласни дейности, откриване и развиване на силните страни на личността
- Контролна дейност на ръководството – регулярни проверки за присъствието на ученици в учебни часове и коректното отразяване на отсъствията в документацията
- Повишаване броя на учениците, обхванати в целодневна организация на учебния ден
- Квалификация на педагогическите специалисти, насочена конкретно към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане от училище или други проблеми с деца в риск
- Задълбочен анализ на движението на учениците през годината
- Подобряване възможностите за обучение на деца и ученици със СОП – осигуряване на допълнителна подкрепа
- Включване на родителската общност (Обществен съвет) и повишаване на активността и сътрудничеството с училището
- Повече инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици или др.
- Разчупване на стереотипа на провеждане на родителски срещи, организиране на публични кампании, които да достигнат до родителите и настойниците, вкл. публични изяви на учениците с изявени дарби
- Регулярни срещи и сътрудничество с Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ и общинската администрация
- Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение на посещаемостта между класните ръководители и родителите
- Продължаване на работата по съществуващи вече и нови проекти и национални програми

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Училищната програма съдържа намеренията на екипа на 162 СУ „Отец Паисий“ за развитие и усъвършенстване на работата в училището по отношение на намаляване броя на неизвинените отсъствия, превенция на отпадането на ученици от образователната система и кариерното им развитие. Една част от изброените дейности са изпълнени или са обект на настоящата училищна дейност. Друга част са цел и приоритет в бъдещата ни работа.

Актуализирана с решение на Педагогическия съвет и утвърдена със Заповед на директора на 162 СУ „Отец Паисий“.